

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Főter. Ide vagy a főmunkatárs ezimére intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előzetes díja:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyedévre 2 korona

Tanítónak egész évre 4 kor
fél évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a a könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadóhivatal
illető előfizetés, hirdete-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petítor tér-
fogata 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után 60 fillér.

Nyilttér

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Pünkösdi mámor.

Gyönyörű volt az az első Pünkösdi, rózsaszínű hajnala a kereszténységnek! Magasztos voltánál csak jelentősége nagyobb, amennyiben kiragadta a Jézus szeretet vallását a zsidó partikulárismus szűk nyűgeiből s egy egész világot nyitott meg előtte, hogy lenne e vallás s e vallásnak glóriától övezett nagy áldozata mindenkinek *ut, élet és igazság*. — Üsodával határos volt az a félemlés nélkül való bátorság, ihletett lelkesedés, mely az előbb még félenk tanítványok szívét e napon betöltötte elannyira, hogy a kik annakelőtte a házak zugaiban titkolózva bujdoskoltak, s rettegvé, zárt ajtóik mögött emlegették a Mester nevét, ekkor egyszerre elkezdettek bámulatos ékesszólással prédikálni és egy óriási néptömeg szívét-lelkét magasabb régiókba ragadni. — A szentírás, a mi édes hitünknek alapja, azt mondja, hogy ez a csoda a Szentlélek műve volt. Higyük el s ne vessünk sötét árnyat e hit fényére a XIX-ik század gyanakodó széksisének durva esetjével!

Igen! a lelkesedés mámorra vett erőt az apostolokat, szent hitüknek, a bujdosklás, a magányosság áhitatos óráiban kiforrott meggyőződésüknek édes borától megittasulva, szemök előtt a megdicsőült Idvezítő képével, szívökben világraszóló tanaival, e napon ők is, igénytelen egyszerűségökben, egy világraható egyháznak vetették meg alapjait. — Mámoruk vonzotta, átragadt a tömegre. Mint a hogy a hajnal bibora befesti kelet egét, úgy ömlött, úgy terjedt el a derű az arczokon, a fény a szemekben, az öröm a szívekben, a hit a lelkekben.

Bizony a Szentlélek szállotta meg az apostolokat kettős tüzes nyelv alakjában, hogy készek valának hirdetni a Krisztus evangéliumát s hirdetni úgy, hogy a mindenfelőlől összesereglett hallgatóság ámulva értette meg jobban mondvá érezte át az örök ígéket, ki ki az ő tulajdonnyelvén, helyesebben szívében. Ezért az álmélkodást követő sajátságos kitörés az elegyes nép ajakán: Mi lelte az embereket? Szemök tüzen, arczuk lángban, szavuk gyujt, hangjuknak búba-

jos zenéje szívekig hat! Bizonyosan *édes bortól részegedtek meg!*

Ilyen nagyszerű, ilyen csodálatos volt az első Pünkösdi! Örömmámorban uszó tavasza a kereszténységnek.

Hát a mámor, az most is fogva tartja az embereket De micsoda különbség az első Pünkösdi és a mai idők mámorai közt! Amaz megvilágosította a lelkeket, ez homálylyal vonja be az értelmet; amaz megnyitotta a szemeket, hogy az emberek mindnyájan megismerjék és testvérekül öleljék egymást, mint egyugyanazon Atyának édes gyermekei, emez elveszi a szemek tiszta látását, hogy az emberek vak dühvel rohanjanak egymásra, tépjék, marezangolják egymást s ne ismerjék fel egymáson az Isten képét. — Ez a mámor vad kítőre, mely mindent el akar seperni, a mi előtte van. Nincs ma szó a mámoros ö-szeolvadásról, mely az első Pünkösdiöt olyan csalogató képben varázsolja előnkbe, nem látjuk ma a léleknek ama könnyű, magasztos fellengését, melyet annak szelid, boldogító megittasultsága teremthet. Látjuk a durva, érzéki mámort, mely miként egy átkozott varázs megfogá egyházi és világi társadalmunkat. — Oh ma már más hatása van az édes bornak, mint volt az apostoli korban! Akkor tiszta, szinte légies érzést szült, ma zavaros agy, kábító butaság a kísérei.

Itt a *vallásos fanatizmus zavaros, fanyar bora*, mely már-már rémületes mámorba ringatja azokat, a kik a templomokban Jézus szeretet-vallását, a testvéries ölelkézést hirdetik. — Vízét prédikálnak s bort isznak, melytől elméjük elhomályosul s kábultságukban nem tudván mit eszelekesznek, készek államot, társadalmat, békét és jó rendet felforgatni. — Ugyan vesznek-e ezek most Pünkösdkor Szentleket? vagy azt felelik megátalkodottan: *Sőt inkább azt sem tudjuk, micsoda az a Szentlélek!?* Az bizonyos, hogy most nem tudják, vagy nem akarják tudni.

Ott vannak, a kiket a *hatalom édes bora* szédített meg s magas polczra jutva a gög mámorában még embertársaikat sem akarják ismerni. Mintha más anyagból volnának gyurva, mintha Prométheus az ő számukra külön tüzet lopott volna az égből, úgy járnak-kelnek nagy fennen;

lelkek ürességét a hatalom fényével fedik el. — Ugyan a sorsnak eme kegyeltjei vesznek-e most Pünkösdkor Szentleket?

Ott vannak, a kik a *magas rang, a nagy cím csillogó borától* ittasodtak meg s egy más világban képzelik magukat, s itt a velök egyugyanazon testből és lélekből álló emberekben hitvány páriákat, nyomorult helótákat látnak esüpné. A kik a rang és cím fényében sűtkérezve nem akarják észrevenni a körülöttök mozgó, fáradó emberiséget. — Ugyan vesznek-e ezek most Pünkösdkor Szentleket?

Hát a *születés és társadalmi előítéletek mérges borától* hányan vannak elkábulva!? A kik utját állják a társadalmi egygyéforradásnak, melöket verve hivatkoznak a multra, nem akarnak összeegyedni a műveltségben és a műveltség által egyéb embertársaikkal s a horátiusi fellengős sorral vetnek egy lesújtó pillantást más közönségés halandóra: *Odi profanum vulgus et arceo*. Ugyan vesznek-e ezek most Pünkösdkor Szentleket?

Vannak olyanok is, a kik a *gazdagság habos, gyöngyöző borától* mámorosodtak meg, pazar fényezés és vad orgiák által akarják magukat megkülömböztetni. Eszöket elvette a pénz ragyogása s a szerenese által nem karolt embertársaikkal való ismerkedés és érintkezés náluk legföllebb a kegyes vállveregetésig terjed. Hát ezek vajjon vesznek-e Szentleket?

A *nemzetiségi izgatások szennyos bora* is megáradt körülöttünk és a kik belöle isznak, mámorukban szemszikkázva, fogvicsoritva forgatják fegyvereiket s elvakult dühökben nem veszik észre, hogy a tápláló édes anyának szívébe döfik a tört. Hát nem egy hon szülte, nem egy hon nevelte, nem egy hon élteti, nem egy hon hantjai fogják őket velünk együtt betakarni? Mikor oszlik el észvesztő mámoruk? Vajjon vesznek-e ők most Szentleket?

Oh ha' az első pünkösdi mámor fogná meg ismét a szíveket, hogy a sötétséget levetkezve tisztán, világosan láthatnánk és józanul ítélnénk! hogy megismernénk egymást, mint egy Atyának gyermekeit, testvéreket, becsülnénk minden embert nem külső világi előnyök, hanem

T Á R C Z A.

Egy frajbiligos levele ezibil barátjához.

Epistolát írok. — Félre hitvány próza,
Mely a gondolatot szeeskának aprózza!
Költő módra írni . . . Milyen dicső eszme!
[Bár nem tom' belöle, hogy valami lesz-e?]
Jó Pegazusomnak padra került bőre,
Onnan a hátamra, s *bornyá lett belöle* . . .
Kihullt a kezemből szárnyas szavú tollam,
— Mi oka, hogy mégis rigmusokba fogtam?

Neked szól a rigmus én Pista barátom,
Születés napodra ezt hozzád boesátom.
Ha tétováz a hang, ne tudd mindjárt bűnül,
Nines vörösbör, konyak most torok kenöl.
Honvédő bakának *mars-zulájja* keves.
Hat krajezár a *lémung*, s einbrenn *zupa* leves
Minden áldott reggel, — délbe *menázs*-komisz
(Ehez képest suviksz az a tatár kumisz!)
Vacsorára nóta, éhnyállal körítve,
Szalmazsákból az ágy, pokróczczal terítve.
Késerves egy jószág tán a csupaszz földön
Édesebb az alvás. Hát még ott a *pricsen!*
Igy él szegény baka, az infanterista
Engem úgy segítjen, nem tréfa e' Pista

Kaszárnya udvarán busongó az ének . . .
— Baka fiak sugva suttogva beszélnek,
Kinek hány hónap még, kinek meg hány tavasz.

S egyik ajkról másra folyik át a panasz:
Ki kap *kurta vasat*, kit küldtek *brigádba*.
Egy-két visszazsóért nagy, nehéz rabságba.
Hejh, ha jön az óra, szabadság órája . . .
— Baka két orezája úgy kipirul rája,
S nagyot dobban a szív a durva *bluz* alatt,
Csöndes kis faluba röpül a gondolat.
Csöndes kis faluba, esövert kunyhóba,
(Menne, ha lehetne, térdig sárba', hóba' . . .)
Kunyhó ablakában rózsabimbó nyílik.
Legény kalapjához jaj be nagyon illik!
Kie lesz a rózsza? Csak az isten tudja.
Mikor ő szabadul lesz már annak párja,
Csendes kis faluban ő lesz csak az árva.
— Nehéz keserűség ellepi a szívét . . .
Igy él szegény baka ugy-e el se hinnéd?

Terített asztalnál tudom vigan vagytok,
Bort a hordójába nem is igen hagytok.
Barna cigánybanda kopogóst hegedül,
Sok torok dalra gyujt, sok viganó repül.
— De föláll a *mester*, poharat és szót kér
(Jó torku kántor nép majd meg hal a tószttér.)
S kezdi ilyenképen: „Hogy minek utánna
Im ré virradtunk erre a szent napra,
Kivánom az égtől, a magas istentől,
Minden nevü, rangu, nagy s apró szentektől,
Hogy az ünnepetet éltessék sokáig,
Míg a Sajó vize föl nem ér bokáig,
A mig én belölem bornemissza válik.
Az pedig soh'sem lesz, — fogadom — halálig.“
— Összeeseng sok pohár, el is török egy pár —
De im kelet felöl hajnalodik is már,
Mégis együtt vagytok, válni se akartok
Három a táncz, hajrá! tüzzel ugy mulattok.

Mulattok, mulattok. Én meg itt egyedül . . .
Lelkemre vig napok emléke nehezül.
Vig pünkösdi ének zeng valahol messze,
Szabadító Lélek én hozzám is jöszte . . .
— Szomorú sohajtás, ballgatag ohajtás.
Csak Szent Mihály lova visz ki innen pajtás.
Születésnapodra nem mehetek Mégis
Rövid levelemmel hadd legyek ott én is.
Egygyig azt kívánom — ágról szakadt vándor,
Mit jó Zsiga bátyánk ékes szavu kántor.

Tit. Káplár.

Királytelek veszedelme.

Nem is gondolnák, hogy egy asszony lett a szegény Királytelek veszedelme, a mely valamikor nagy hatalmas falu volt a Tiszántul, ma meg pusztá. Pedig hát ugy van. A szép Tabi Péterné okozta pusztulását. De én Istenem! minek nem volt már veszedelme egy szép asszony! Mióta csak az isteni Helénáért 10 álló esztendeig ádáz dühvel harezoltak a görögök, s utoljára is a földdel egyenlővé tették a szent és magas Iliont, azóta a szép Tabi Péternéig falvak separtettek el, városok égtek porrá, s országok döltek romba — egy szép asszony miatt — Denique a szép asszonyok kezében van a világhatalom.

Tudta ezt Tabi Péterné is, a „gyöngyöm Vica“, mint a hogy ura nagy kedveskedve szőlította — Nem is hiába tudta. A szeme sötétebb volt az éjfélnél, mégis sugárzóbb a napnál, haja fekete mint az ébenfa, arca hajnalpiros, nevető ajkai biberszínűek, fogai csillogó fehérek, s termete karsu, könnyű és hajlékony, mint az öziké. — Egy egész nagy környéket megigézett. Férje jómódu nemes ember volt, s bizony a sok helyke látogató egymásnak adta nála a kilineset.

Akkortájban Ferhát pasa parancsnokolt Szolnok

egyéni belső értéke szerint! Hogy felemelkednénk ama magaslatra, a hol minden felekezeti, nemzetiségi, társadalmi torzalkodás elenyésznek! Akkor lenne méltó pünkösdi ünneplésünk, akkor jöjné el nekünk igazán a Szentlélek. *Cato.*

Megyebizottsági közgyűlés.

1893. május 17.

A rendkívüli közgyűlés — melynek megtartását különösen a megyei tisztviselők javadalmazásának felemelése tette szükségessé — Hámos László főispán máj. 17-én d. e. 10 óra tájban nyitotta meg, meleg szavakkal üdvözölve a nagy számban megjelent bizottsági tagokat, kik között tudósítónk ott látta: Szentiványi Árpád, Bornemisza István, Putnok Mór, Kubinyi Géza orsz. képviselőket, továbbá Borbély László, Kubinyi Aladár tiszteleti elnök, Hevessy Bertalan, Fáy Barnabás, Sárközy Gyula, Farkas Ábrahám, Stefanesok Károly, Török Bálint árvászéki elnök, Abonyi Pál tiszti ügyész, Fáy Viktor, Okolicsányi Gáspár, Török János, Szabó György, Kishonthy Gyula, Nagy Ferencz Molnár József, Serényi Béla gr., Terhes Pál, Beliczky Viktor, Danes László, Madarassy Gyula, Ruthényi Béla, Farkas Gyula, Hodinka Mihály, Szontagh Zoltán, Tomory Géza, Kubinyi Andor, stb.

Legelső tárgynak a ludovica akadémiában egy alapítványi hely betöltése végett a honvédelmi miniszter rendelete került elő, melynél

Szentiványi Árpád felvilágosítást kért, hogy miért a szokástól eltérőleg nem két, csak egy alapítványi helynek betöltéséhez van most megyénknek joga.

Bornemisza László alispán felvilágosítása után az állandó választmány javaslata olvastatik fel, mely szerint előterjesztesse a pályázók kérvényei és okmányai.

Hevessy Bertalan indítványára a szavazás úgy ejtette meg, hogy először az első helyen ajánlandó egy pályázóra szavaznak, másodsor pedig a második helyre ajánlandóra. A pályázók voltak: Czékus Andor, Draskóczy Márton, eszlári Kriston László, Madarassy István, Török István, kiknek bizonyítványai felolvastattak.

Azután megkezdődött a szavazás, melynek eredményét az elnök főispán következőkében hirdette ki:

Beadott összesen 146 szavazat. Ebből kapott: Czékus: 68, Draskóczy: 37, Madarassy: 22, Kriston: 17, Török: 2 szavazatot.

Minélfogva a megye által első helyen Czékus Andor ajánlatik a Ludovica Akadémia tisztképző tanfolyamára a Buttler gr. által alapított alapítványi helyre.

Másodsor arra történt a szavazás, hogy ki ajánlatsék második sorban a megye által, mert ha az első helyen ajánlott bármi ok miatt fel nem vétetnek a tisztképző intézetbe, helyette az akadémia igazgatósága által a második sorban ajánlott fog behivatni. Az erre megjelent szavazás eredménye az volt, hogy Draskóczy kapott 56, Madarassy 48, Kriston 23 szavazatot, minélfogva második helyen Draskóczy Márton ajánlatik, az ajánlás azonban úgy fog felterjeszteni, hogy még harmadik helyen is fog ajánlatni, és pedig Madarassy István, söt negyedik helyen Kriston László.

Most érdekes felszólalás következett. Az ősz roffő Borbély László meghatótt, érzelmes hangon emelt szót, röviden megemlítve, hogy ő ugyan más megyéből származott ide, de ötven esztendő óta él a megye kebelén, s itt szivta magába a nagy Széchenyi, Kossuth és Deák eszméit, s mit azok megteremtettek: az igazi hamisítatlan szabadelvűséget. Ettől 88 éves kora dacára (viharos éljenzés) sem akar eltérni, minélfogva egy indítványt terjeszt a megyegyűlés elé, melyet elfogadásra ajánl. A szónokot, kinek szépen átgondolt beszéde folytonos éljenzéssel és tetszés nyilatkozatokkal kísértetett, mindenfelől üdvözölték beszéde befejezése után, majd beadott indítványt olvastattak fel, melyben a böles aggyastyan azt indítványozza, hogy írjon fel a képviselőházhoz a vármegye a végből, hogy a mai kor követelményeinek többé meg nem felelő főrendiház reformálására nézve törvényjavaslat alakjában kezdeményezést indítson.

várában török szokás szerint nagy kedvelője lévén a nő szépségeknél. Volt is belőlük egy egész nagy gyűjteménye, de ő még mindig többre áhítozott, s hogy hallotta a Tabi Péterné hírét, tüstént utnak is ereszté meghitt emberét titkos megbízással. Az elsőrendű kőpé volt, de harmadnapra mégis lekonyult orral állított be.

— Főmagassága pasa! Allah növelje hosszúra szá kálladat A paradicsomot basilikus kigyó őrzi, s csak a kerítésen kukucsálhattam be.

A pasa nagyot ugrott mérgében, de aztán esendősülve kérdé:

— Hát aztán szép-e az asszony?

— Ah! vitézlő pasa! A próféta szakállára esküszöm, hogy még a padisahnak sines szebb.

Erre aztán már a pasa a szoba boltozatáig rugta fel mindkét papusát és szörnű esküvést tett a Koránra, hogy ha ezer ördög őrzi, még akkor is kertjébe ülteti azt a kívánatos szép tulipánt. Ilyen keleti virágnyelven beszél a mozlím még mikor káromkodik is. Ferhát pasa pedig esküdzött és káromkodott égre földre, úgy hogy meghittje nem gyözte parirozni hízélgéssel. Elvégre is egy levelet irt nagy vastag ákom-bákom betűkkel, megfelelő malaczokkal tarkítva. Szólt ekképen:

— Te kapotnyakos királytelki bíró! A hatalmas és gyözhetetlen török esászár parancsolatjából, rögtön küld a mi szeméink elé azt a gonosz személyt, névszerint Tabi Péternét, a ki a hatalmas esászár fényes ábrázatját utálatos szavaival bepizkolni merészelté. Ugy gondold meg, hogy ha ezen rendeletem megveded, kutya eszi meg a májadat. Dátum in opido Szolnok 1566 május 10-én. FERHÁT PASA.

Ezt a leggyorsabb staféta vette kézhez, s át, elnyargalt azon a nagy fahidon, melyet a törökök 1562-ben esínáltak Szolnok alatt s „kincl — mint a jámbor krónikás megírta, — ember jobbat nem kívánna az Tiszántul az földnek elvesztésére.” — A staféta azzal az öröm hírrel

Az éljenzéssel fogadott indítvány után Bornemisza alispán felszólalása folytán a közgyűlés az indítványt beadó Borbély Lászlónak jegyzőkönyvi köszönetet szavaz, az indítvány tárgyalását pedig a legközelebbi nyári rendes közgyűlés napirendére tűzi ki.

Azután tárgyalás alá került a belügyminisztérium által a megyei tisztviselő és szolgazsemélyzet fizetésekének felemelésére kiutalványozott 5800 frtnak a megyei tisztviselők között leendő mikénti felosztása. A mult közgyűlés a pótvajadalmazás felosztása és javaslatlattel végett egy bizottságot küldött ki, melynek feladata ezuttal tárgyalás alá került, kiegészítve az állandó választmány határozati javaslatával, melyben némi csekély módosításokkal elfogadásra ajánlja a bizottság felosztási tervzetét.

Ezen tervzet felolvasása közben egy kis futó vihar is keletkezett az afféle kitérősekhez nem igen szokott nemes gyülekezetben. A számvető hivatal ugyanis — hivatalos meghagyás nélkül — egy vázlatos kimutatást készített arról, hogy az egyes tisztviselői állások mily összeggel voltak vajadalmazva eddig s mily összeggel lenének vajadalmazva a bizottság javaslatának elfogadása esetén. E kimutatás nem is hivatalos használatra s nem is hivatalos rendelkezés folytán készült, minélfogva igen is menthető, hogy minden részletében könnyen áttekinthető nem volt s a felosztás minden esinját-binját fel nem tüntette. Az elnök főispán nem is tudott hirtelen eligazodni rajta, s kissé indulatossá gunnyal jegyezte meg:

— Ezután ha hasonló kimutatásra szükségünk lesz, majd magam fogom elkészíteni.

A mire Hevessy Bertalan kijelentette, hogy a megyebizottsági közgyűlés méltán elvárhatná a tisztviselőktől, hogy helyes kimutatásokat terjeszessenek elő.

Az általános feszültségen Bornemisza László alispán enyhített kissé, ki tisztársait igen becsülésreméltó kollegialitással fogadta védelmébe. Felvilágosításul előadta, hogy az előterjesztett kimutatás elkészítése hivatalosan megrendelve nem volt, s ha pár pereznyi időt enged a közgyűlés, a mutatkozó hézagokat a jelenlévő főszámvető azonnal kifogja töltetni. Különbben kéri a közgyűlést, hogy jövőre — az eddigi gyakorlat szerint — ha valamely hivatalos munkát elkészítése szükségesnek mutatkoznék, az erre vonatkozó intézkedést vele — ki alispáni állásánál fogva a tisztikar rendelkező feje — tudassák, s ő bizonynyal gondoskodni fog mindig, hogy efféle megrovásszerű felszólalásokra alkalmat ne szolgáltatassanak tisztviselői társai, kik ezuttal is méltányosan meg nem róhatók.

Az élénk s majdnem elmérgesedett vitában résztvettek az alispánon kívül Kubinyi Géza, Hevessy Bertalan és Szentiványi Árpád s rövid közbeszólásokkal tőben, s ezuttal Szentmiklóssy Gyula főszámvető szerencsésen el is készült a kimutatás hiányzó részleteivel.

A felosztási tervzet fölötti vita még csak ezután indult meg.

Kubinyi Aladár úgy véli, hogy a kvalifikáció és a mai társadalmi viszonyokat figyelembe véve, legjobban rávannak szorulva a fizetésjavításra azok a tisztviselők, kik — 600—1200 frtig terjedő fizetéssel vannak vajadalmazva, minélfogva azt szeretné, ha első sorban az ezen fizetési osztályokba eső tisztviselők fizetése javíttatnék, azután a magasabb fizetéssel bíróké.

Felszólalása azonban szélesebb körű helyeslésre nem igen talált s Bornemisza László alispán és többek felszólalása után végre is a bizottság felosztási tervzetet fogadtattak el az állandó választmány módosításaival. Ezek szerint a különböző tiszti állások vajadalmazását, az eddigi és a jövőbeni fizetés közötti különbséget nevezetesebb részleteiben a következő kimutatás tünteti elő:

	volt	lesz
Alispán	2700 frt	2820 frt
Főjegyző	1700 frt	1784 frt
Árvaszéki elnök	1700 frt	1784 frt
I. aljegyző	1200 frt	1360 frt
II. aljegyző	1000 frt	1072 frt
Főszolgabírák	1700 frt	1860 frt
Szegéd szolgabírák	850 frt	1022 frt
Árvaszéki főnökök	1300 frt	1360 frt
Árvaszéki jegyző	1000 frt	1072 frt
Közig. gyakornok	360 frt	420 frt
Tiszti ügyész	1200 frt	1360 frt
Főorvos	1000 frt	1060 frt
Ellenőr	900 frt	960 frt

A többi állások az eddigiekben észlelhető elvi rendszernek megfelelő emeléssel vajadalmaztatnak, s a netán felmaradó összeg a házipénztár javára marad.

jött vissza, hogy a holtra ijedt királytelkiek hozzák az asszonyt. Nemsokára meg is érkezett mely gyászban, sűrűn lefátyolozva, s vele hosszú kocsisorban egy sereg siró rokonság. Mintha csak vesztőhelyre vitték volna. — A kapuknál elvették tőlük a szegény asszonyt, s azt a jó tanácsot adták nekik, hogy menjének haza, vagy ha úgy tetszik, várják meg kint, míg itélnek felette. Azok az elsőt fogadták meg s lovaik közé csapdosva nagy busan elhajtottak. — — —

— — — Ferhát kábító illat közepette izgatottan várta a gyönyörű Tabi Péternét. — Nagy füstkarikákat bocsátott a nargilékéből, mellette ámbár gözölgött, zengett a tambura; előtte pedig szivárvány szemöldű odaliskok lejtének észbontó szökellésekkel. Egyszer csak bevezették a nőt. Imbolyogva jött fátyolozott arczával. Hah! de imbolygásában is mennyi kellem, milyen kecses, milyen könnyű termet! A feketeselyem ruha is oly kaczkiasan simult testéhez s ingerlően tüntette fel kerek idomait. — A pasa odaszóllította magához, s nagy nyájasan elkezdett vele enyelegni:

— Ugy-e nem ezt vártad itt édes tubarózsám?

Az asszony csak egy nagyot sohajtott.

— Óh nem a felséges esászárt sértetted te meg, hanem az én szivemet, azelőtt kellett neked megjelenned gyönyörű szőlám.

Az asszony olyan mozdulatot tett, mintha nem hinné.

— Mennyire vártam ezt a percet — ömlengett tovább a pasa, — hogy láthassalak. Mutasd meg hát az elfödött menyországot, a te szép arczodat.

Az asszony fájdalomssal hangon felelé:

— Ne kívánd hatalmas pasa!

— De csak mutasd, hadd érezzem a esodák varázsát. Oh mennyi búbáj van még hangodban is!

Adóig kérte az asszonyt, míg az csakugyan megmutatta arczát. No hanem akkor kellett volna látni a pasát! Először egy iszonyut bámult, aztán eldobta a

Számításunk szerint a rendelkezésre adott összegből 178 frt fog felmaradni, mely összeget bizony lesz hova fordítani a jövő közgyűlésnek. Mert a tisztviselői karban még mindig elegendő vannak olyanok, kiknek vajadalmazásához jól érferne egy kis drágasági pótlék.

Felolvastatik azután a budai honvédszobor-bizottság meghívója a szobornak május 21-én megtartandó leleplezési ünnepélyére. A szobor leleplezéséhez Lukács Géza tb. főjegyző elnöklete alatt bizottság küldetik ki, egyszerűsind Lukács megbízatik, hogy a házi pénztár terhére koszorut rendeljen és helyezzen a szobor talapatára, miután pedig e kiküldetésben a megyét fogja képviselni, utazási költsége és napidijai a megye által megtérítetnek. A bizottság tagjai a következők lesznek: Lukács Géza elnök, Serényi Béla gr., Fáy Victor, Samarjay János, Farkas Zoltán, Hámos Aladár, Ragályi Gyula, Ragályi Ferencz, Draskóczy László, s esetleg a kik még ezután jelentkezni fognak a megyebizottsági tagok közül.

Az idő ekkor már délutánra járt, s az elfáradt közgyűlés tagjai csoportonként tódultak kifelé. Kevés érdeklődés mellett olvastattak fel az egyes ministeriumok rendeletei, köztük esöndes helyesléssel találkozott a belügyminiszter leirata, melyben jóváhagyja a megye azon elhatározását, hogy a Baross Gábor és az Irányi Dániel szobrára külön-külön 50—50 frtot adományoz.

Még csak egy hang sem emelkedett, mikor a megyei székház ismeretes, nagy port felvert kérdésében a belügyminiszter perdöntő leirata felolvastattak. — Nem akarjuk az e kérdés körül folytatott nagy vitát felújítani, olvasóink előtt különben is teljesen ismeretes az ügy minden phasisa, s minden jogász tisztában van vele, hogy e kanapéperben a nemes vármegye pozíciója nincsen jól megépítve. De a hatalmi érdekek — úgy látszik — azt parancsolják, hogy inkább maradjon függőben a kérdés, semhogy a felmerült konfliktus állandósíttassék. A belügyminiszter rendelete oly határozatlanul van megfogalmazva, hogy azon nyilvánvaló czélzat gyanuját kelti, mikép Rimaszombat városnak igaza van, de a megye végzése azért mégis fenntartandó. A kecske és káposzta ismeretes meséjének ministeri rendeletbe foglalt ezen tanúsága szöszert a következőleg hangzik:

5415/V. 10. Gömör-Kishont vármegye közönségének Rimaszombat.

Az 1892. évi október 27-én és 28-án tartott határozati bizottsági közgyűlésben 19905. sz. a hozott határozatát, melyben elismertetett, hogy a vármegyei székház azon különleges helyzete, mely az 1848. XXIII. t. cz. 2-ik §-ban kifejezést nyert, a községekéről szóló 1886. XXII. t. cz. 4-ik §-a által fenn nem tartatott és hogy a székház Rimaszombat r. t. város területén feküdvén, arra a város hatóságára kiterjed. A város által beadott fellebbezés folytán felülvizsgálván, törvényesség szempontjából mi okot sem találtam arra, hogy azt megváltoztassam, minék folytán a fent idézett határozatot érintetlenül hagyom.

Miről a törvényhatóságot, a f. évi január 15-én 22238. sz. a kelt alispáni jelentés esatolmányainak vizszaküldése mellett további megfelelő eljárás végett értesitem.

Budapesten, 1893. évi márczius 26-án.

A miniszter helyett: B. Jósika, államtitkár.

A közgyűlés többi tárgyai egy rövid délutáni ülésben intézettek el, melynek lefolyásáról — miután lapunk zárta után tartatott — tudósítást csak a jövő számban hozhatunk.

Egy monographia sorsa.

Közönségünk szokva van ahoz, hogy lelki szükségletét kielégítő irodalmi művek beszerzésére a legkényelmesebb — áldozatnak alig nevezhető — utat és módot válassza. A könyvkiadók az elkényeztetett közönség gusztsához szabják üzleti érdekeiket s ma már az összes irodalmi vállalatok megjelenési módja hasonlít a napi sajtó kiadványaihoz, melyeket apró részletekben néhány krért a legszerényebb állású és jövedelmű ember is megszerezhet magának. Heti részletekben vesszük meg az osztrák magyar monarchiát, Acsádi és az Athenum lexikonát, Jókai regényeit, így szerezzük be a szótárt, irodalmi történetet, Petőfit, Aranyt s minden neves és nem neves írónk műveit.

nargiléht, végül kirugta maga alól s diványt és elkezdett iszonyuan ordítani. — A szép odaliskok pedig úgy kaczagtak, de úgy, hogy a szemök is könnyezett belé.

Az a nő egy valóságos maskara, egy nyomorék volt. Egyik szemé kifutva, fél arca ránczos, szája csaknem az arcz középig vonalt, fekete fogai fedetlenül meredeztek kifelé.

— Ördög és pokol! — ordítá a pasa, — hogy jött ide ez az Allah förtelme?

— Körlek hatalmas ur: te hozattál, én vagyok az a Tabi Péterné.

A pasa meghitt emberének üstökét kereste, de az nem volt ott.

— El vele! — ordítá.

— Hiszen — siránkozott az asszony — mondtam is én, hogy nem én kellet ide, hanem a másik, a szép, a nemzetes Tabi Péterné.

— Mit mondtál? Van másik Tabi Péterné is? No megáljatok kutyahitű gyaurok! Lovat!!

— — — Másnap megrohanták Királytelket a rabló törökök. Elképzelhetlen dulást vittek véghez. Ferhát a szép Tabi Péternét kereste, de az bemenekült az urával és háromszáz magával a templomba. Oroszlán bátorsággal védtek magukat, s a török utóvégre sem tudott másképp boldogulni velök, minthogy felgyújtatta a templomot és a bentlévők egytől-egyig odavesztek. Oda a szép Tabi Péterné is. — Ferhát ezer mást fűzött helyette rabszija, s egy egész gulyát és német hajtott maga előtt. Mindezeket megírta egy kesergő krónikás, s végül így zárta be bánatos jérémiáját: „ezzel az terek Szónokba takarodék, de senki sem lón, ki megizné.”

Sok év multán, 1685-ben ütték meg végre, amikor aztán ki is ütték Szolnokból. De mennyi ilyes rablást vitt addig véghez!

S. Szabó József.

Tagadhatatlan az, hogy a jelesebb elmeművek népszerűsítésére e füzetes vállalatok sokat tettek; az általános műveltség e révén jóval magasabb színvonalra jutott s míg a kiadók kárát nem vallják, addig az irodalom történet is csak elismeréssel adózhat e rendszernek, mely a szellemi kineveket arányos szétesztés s egy szélesebb körű magyar olvasó közönség megteremtését eszközi.

E rendszernek azonban kárát vallják egyes irók és tudóscok. Nem lehet egyszerre mindenki elismert tekintélyű szellemi nagyság; — a hír szárnyain is lassanként emelkednek azok, kik hosszas tanulmány s még hosszabb élet-küzdelem árán a tudomány terén pozitív eredményeket ohajtanak elérni. A tudományos műveknek kiadója ismeretlen nevé egyének kéziratát nem vállalja el szívesen, mert füzetes vállalatára a még népszerűtlen név nem alkalmas, könyvet pedig a mi füzetekhez szokott népünk nem vásárol. Így az anyagokban szegény, de lelkiében gazdag irók rendszeren arra vannak kárhoztatva, hogy kézírataikat íróasztaluk fölkebebe heverjenek. Megfelelő tér hiányában, utóbbi időben igen sok írót hajtani ember vonult félre a szellemi élet küzdő teréről, kikből kedvező körülmények között a tudomány hivatott bajnokai válhattak volna.

Nem egészen, de sok tekintetben hasonló esetre hívjuk föl ez uttal olvasóink figyelmét.

Putnok városának nagyérdemű néhai lelkésze Balogh Béla, évek hosszu során át fáradt azon, hogy Putnok város történetére vonatkozó adatokat összegyűjtse. Fáradságának gyümölese egy vastkos kézirat füzet lett, melynek értékét egyaránt a néhai lelkész fel is dolgozta. A készülő monographiáról lapunkban nem egyszer tettünk említést, s a kézirat áttekintése után a bevezető részt már tavaly közöltük is. Azóta a monographia teljesen elkészült, de szerzője még mielőtt művét sajtó alá bocsáthatta volna, elhunyt. Az árva maradt kéziratot az érdemes lelkész szellemi hagyatékának gondozói felkűldötték a magyar történelmi társulat elnökségéhez, oly ezébből, hogy az illetékes forum elfogulatlan bírálata döntse el a monographia sorsát.

A történelmi társulat véleménye, értesülésünk szerint kedvező s így a munka sajtó alá adásának csak egyetlen akadály van: az anyagi erő hiánya.

A kézirat kinyomtatása körülbelül 300 frtba kerülne, — de sajnos kell konstatálnunk, hogy ez összegnek előfizetés utján való összegyűjtése a fentebb jelzett viszonyok folytán alig lehetséges. Pedig a munka kiadása érdekében áll első sorban Putnok városának, mely ezredéses fenállásunk emlékünnepét ép az által ülbebe meg legmiltóbban, hogy ha fejlődésének hiteles kuttók alapján szakavatott tollal irt történetét mutathatná fel az emlékezes napon. Érdekében áll Gőmörvármegyének is, melynek, mint erkölcsi testületnek ugy szolván kötelessége támogatni — anyagilag is — minden oly törekvést, melynek ezéja első sorban egy előkelő községének s ezzel karöltve magának a vármegyének is történelmi momentumokban gazdag multját a mai nemzedék előtt felmutatni. A közvélemény tehát jogosan appellál e két erkölcsi tényezőre, midőn egy árva maradt értékes kézirat kiadásáról van szó.

De nem kevésbé érdekelheti a monographia sorsa ama családokat is, melyeknek történelmi multja Putnokkal össze van forrva, mert nem a családi hiúság legyezgetésére kínálkozik az alkalom, hanem egy aere perennius momentum emelésére, melyet a gyermeki kegyelet, hódolat és halás tisztelete jeléül állit fel az őscok emlékezetének.

Néhai Balogh Béla kézírata az általunk jelzett illetékes tényezők támogatását várja. E tényezők közreműködése folytán nem lehet kétség a felett sem, hogy e nemes példák még más oly források megnyilatkozását is eszközlik, melyek a munka kiadását tisztetni fogják.

Mi a monographia érdekében szavunkat felemelve, kötelességünket megtettük. Alkalom adtán közölni fogjuk a történelmi társulat bírálóinak véleményét is, mely mint említők, Balogh Béla művét a kiadásra érdemesnek találta.

V.

Hirek és vegyesek.

Boldog ünneplést! Lapunk tisztelt munkatársainak, előfizetőinek, olvasóinak, valamint a velünk esereviszonyban álló lapársaink szerkesztőségeinek boldog pinkösi ünneplést kíván

a „Gömör-Kishont“ szerkesztősége és kiadó-hivatala.

Érettségi biztos. Kun Bertalan, tiszánimeni ev. ref. püspök akadályozva lévén abban, hogy ezuttal a helybeli főgymnasium érettségi vizsgálatain elnököljön, képviselével Terhes Pál rimaszombati ev. ref. lelkész bízta meg.

A ki mindig ugyanaz marad. Egy nemeskeblű, fenkölt gondolkodású agy férfi, a ki ugy a politikai, mint az egyházi megyén hosszu ideig vezérszerepet vitt, s főgymnasiumunknak az egyesülés után évtizedeken át volt oszlopembere és hőszívű pártfogója; a ki hosszu életpályája alatt, melyet a Gondviselés kegyelméből, annyi szép és maradandó érdemeket szerzve, megfúttot, az áldozatkészségben mindenütt előljárt; most, a midőn meghalotta, hogy főgymnasiumunknak anyagi bajokkal küzdő tanítványa elkeseredve emelt önmaga ellen feyvert, nemes szívétől ösztönöztenve 2 frtot küldött az igazgatói hivatalhoz említett ifju sorsának javítására. — Adja Isten, hogy a jótékonyág gyakorlásában még sokáig találja örömét!

Elhunyt 48-as honvéd. A mult hét folyamán ismét egyike hunyt el azon derék hőscoknek, kik dicső szabadságharcunkban vértüket áldozták a megsértett nemzeti becsületért. Plovarts Józsefnek hívták a megdicsősültet, kit polgártársai szeretete s bajtársainak mélyen érzett részvéte f. hó 12-én kiserítették ki az örök nyugalom helyére.

A rimaszombati kath. olvasó-egylet nemcsak megmozdult, de életre is kelt. Megnyitási ünnepélye f. hó 22-én délelött 11 órakor lesz az egylet helyiségében (Löcherer-féle ház). A megnyitási ünnepélyt este bankett követi, mely — mint a jelekből lehet következtetni — népesnek ígérkezik.

A klenóczi ág. egyházban — Regul Pál elhalálózása folytán — az egyházi ügyek tovább vezetésével, az elhunyt lelkésznek fia Regul Ödön bízott meg. A

község Regul személyében — ha rövid időre is bár, — de mindenképen az atya nyomdokait híven követő derék s hazafiasan gondolkodó adminisztrátort kapott.

Megrendítő gyászest. F. hó 12-én városzerte általános részvétet keltő súlyos csapás érte Kolbay Sándort a helybeli törvénytörök egyik kitűnő bíróját. Anyósa Majtán Gáborné, néhány nappal itt tartózkodása után szélhűdés következtében váratlanul meghalt. A közbeesülésnek örvendett derék nőt f. hó 13-án temették.

Kirándulás. A helybeli főgymnasium felsőbb osztályú növendékei *Fabry János* tanár vezetése alatt e hó 19-én *Salpárványba* tanulmányi kirándulást tesznek az ottani vasgyára és kőszénbányákba. — Az érdekes és tanulmányos kirándulásban nemesek a tanulók, hanem a tanárok közül is többen ohajtanak részt venni.

Nevezetes hét. Már t. i. ez a mostani. Nem a diák-majális miatt, a mely ugyan elég nevezetesség esendés városunkban, hanem országra szóló jelentőségű a fővárosi ünnepélyek miatt. Vasárnap leplezték le nagy fényvel *Aranypál* szobrát, s jól esett olvasnunk, hogy a lángésznek az ihletett költői léleknek miként áldozott Magyarország miniszterelnökétől le az utolsó utzagyekerekig. Azóta pedig a jótékonyág nemzője hozza össze bűbajos csoportokban ragyogó ünnepélyekre az embereket, hogy felszárítsa könnyeit a szegény tűzkárosultaknak. — A fény elakarja nyelni az árnyéket. — Vajha sikerülne!

Betegsegélyező pénztárak. Az 1891-ik évi XIV. t.-ez elrendeli, hogy hazánk nagyobb városaiban a beteg iparosokat segélyező kerületi pénztárak alakítsanak. — Így jött létre egy betegsegélyező kerületi pénztár Rimaszombatban, melyhez osztattak be a szomszéd kisebb városok és falvak iparosai. Most — mint bennünket értesítenek — Tornallya és vidéke a beosztás ellen tiltakozik, s Tornallya székhelyllyel külön kerületi pénztárt ohajt létesíteni. Kívánsága alapjául szolgál az, hogy a tornallyai járás 72 községéből a belépő tagok száma már idáig is meghaladja a kétezeret, s így nagy a reményük, hogy egy eleterős kerületi pénztárt alakíthattak. Czéljuk elérését munkálni a tornallyai iparosok képviselőikkel *Lukács Józsefet* és *Makkay Imrét* bízták meg.

Országos vásár. A rimaszombati e hó 15. és 16-ik napján tartott országos vásárnak az idő kedvezve, az szerfölött látogatott volt. Mint valami méhkas, ugy szongott városunk s utczáin le s fölhullámzott az óriási emberáradat. A vételkező azonban nem mutatkozott valami nagygnak, mert az emberek arézáról szinte leritt a tépelődés a száraz, szeles időjárás s a jövő termés felett, mely máris mintha előre vetné sötét árnyékát. — Mindamellott a koresmárosoknak ezuttal is meg volt a maguk jó keresetük, — mert hiába ilyen száraz időjárás mellett az amugy is száraz torkot le kell öblíteni.

Közsegi tisztújítás. Susány községében e napokban ment végbe a községi előljárok választása következő eredményvel: *Biró* lett *Cselinszky János* (vanko), vicebíró *Deák György* a gyermekmenhely bizottság elnöke, hitesek: *Széles János*, *Széles I.* Örban. Erős a bizalom, hogy az új előljároság több ezélos intézkedéseket tesz s többek közt az óvoda létesítését is keresztül viszi.

Rendörsegünk — ugy látszik — nem sokat törődik a bekés polgárok nyugalmával. Erre ecleltans például szolgál a szerda virradóra történt botránys mulatozása bizonyos vig ezimboráknak a jánosi-utczai Kohn-féle üzlet — most kurta koresma — helyiségében. Az a féktelenség, mely a nyitott ajton az egész környék lakóit megbotránkoztatva, türhetlen. Ekelen lármá, káromkodás, mosdatlan beszéd, ezivódás tanui voltak az arra járó-kelők, a tanuló ifjuság. Avagy megengedhető rendezett tanácsu városban, hogy egy utczában hat egymással összeköttesítésben álló ház közül háromban koresma leheszen? No, hát akkor kár a nemes városnak a nevelésre annyit áldozni. Egyébiránt jó vásárjuk lehetett az illetőknek, hogy az áldomás egész reggeli 8 óráig tartott. Hogyis szól a rimaszombati nota? ... „mind a három . . . a.“

Nyári táncmulatságok. A rimaszombati iparos ifjuság önképző egylete idei táncmulatságát nem június hó 4-én — mint azt mult számunkban jeleztük, — hanem június hó 11-én fogja megtartani. — A gőmörme gy e i dijuok segyely 2-egyesület is megmozdult: táncmulatságát ez évben június hó 1-én szándékozik a Széchenyi-kertben megtartani. A belépési díj 30 kr. A mulatság iránt — daczára hogy a meghívók e hét végén küldetnek szét — általános az érdeklődés. Ugy látszik, hogy e derék egyesület, mely rövid fenállása alatt is bebizonyította életrevalóságát, a község meleg pártfogásába vette s így remélhető, hogy nyári mulatsága ismét egyike lesz azoknak, melyről a jelen voltak egy éves embekkel gazdagabban térnek otthonukba. A rimaszombati dalárda is erősen készülődik; mint értesülünk, a nyári szon alatt két táncvigalmat szándékozik rendezni. Az első f. évi június hó 4-én tartja, míg a másíknak megtartását július hóban helyezi kilátásba. Reméljük, ha már egyszer daláraink új életre keltek, a község is fel fog ebredni lethargikus álmából és azon lesz, hogy nemes czéljukat a nagyra törekvőknek mindenkor és mindenképen előbbre vigye.

Hangverseny. A putnoki műkedvelők e hó 22-én a putnoki fűrdő nagytermében a következő műsorral jótékonyezélu hangversenyt rendeznek: 1. „Ludul“ Kúcentől, éneklők a műkedvelők. 2. „Gordonka szoló“, játssa *Klima Mihály* ur zongorán kíséri *Pötinceza Rózsa* k. a. 3. „Az egygyű paraszt“, előadja *Amtzhauer Kálmán* ur. 4. „Népdalok“ éneklők a műkedvelők. 5. „La Campanella“ Impromptu *Jules Eechardtól*, zongorán előadja *Pötinceza Rózsa* k. a. 6. „Takarodó“, éneklők a műkedvelők. Belépti díj: I-ső hely 1 frt 20 kr., II ik hely 80 kr., állólhely 50 kr. Kezdeté este 8 órakor. Az előadást táncz követi.

Május, a szeles. Elődjétől örökölte mozgalmas jellegét. A világ mind a négy s a közebeő tájak felől zu gott végig a Rimavölgyön olykor esinos vihar alakjában *Aeolus* fuvalma. Nem esoda tehát, ha *Flóra* asszonyásg betakargatja gyermekeit, hogy mosolygásukban mi emberek teljes mértékben — mint a hogy májushoz illő volna — nem tudunk gyönyörkődni. Mások a majálisok alkal-mával rózsakoszoruk díszítik az ifjuság zászlait, most fejletlen lomb s legfőlebb orgonavirág nyit. A tulipán, a nárcis most nyitogatja betapadt szemeit. A zöldelő vetés esőért eped, mert az a néhány escpp, mely kilenez napon (20.7 mm.) aláhullott, nyomban a folyton mozgó lég szárnnyain visszazállott oda, a honnan jött. Pedig eléggé kavargotak a halmos felhők fejük fölött, messze vidékre

kergette azokat a féket vesztett szél. S ha kísütött a verőfény, nappal csak hagyján! de bizony néha reggel a dér is megcsipdeste a földtől kibuvni törekvő növénykét. Egyszerre csak azt vesszük észre, hogy tehamlik rólunk a felöltő s árnyékban is 25 C°-n melegben usznak. Szinte megteveszt ez a májusi nyár. De azért hiába keressük a főtér akaczfái alatt az enyhetadó árnyéket. Csupán az a pár hársfa a halás. Népkerütiak lombja is gyér. Két egész héttel maradt hátra a vegetatio. Hozzá még a sűrűn mutatkozó eserebogár is ijeszt, hogy attól a kevés lombtól is megfosztja fáinkat. Ez mind nem alterálja az ifjuságot. Már előre annyi mulatság van jelezve a szabadban, hogy máskor ennek még hira hamva sem volt. Ki a zöldbe!

Uj agyagbányák. Susány y határában, a községtől alig egy kilométernyire gazdag agyagbányákra találhat. Az agyag ugy minőség, mint mennyiségre nézve veteke-dik a f-zsaluzsány masztincei agyaggal. Ha elkészül a tervbe vett *Losonezról* Póltaront át menő vasut, e vidéken az agyagipar hatalmas lendülettel fog venni s egy még kevésbé művelt uj iparággal fogja megyénket a világ piacára bevezetni.

Véres verekedés. A jólési koresmában f. hó 14-én *Zeman József*, *Albert János* és *Császár József* ugyanesak beszédtek a jóból, minek aztán az lett a vége, hogy a közöttük történt ő szeszördülésből verekedés fejlődött ki. A eselekvés terén *Zeman József* lett a győztes, a menyiben ellenfeleit, *Albert Jánost* életveszélyesen sértette meg, míg *Császár Józsefen* könnyű testi sértést követett el. A község bírása is majd meg járta, ha a jó falusiak ideje korán le nem fülelik *Zemánt*, bizonyosan *Császár* a bíróval egyvetemben drágán fizetik meg közbelépésüket.

Nyilvános köszönet. A simoni-i ref. orgona javára újabban: *Molnár József* 3 frt, *Ragályi Gyuláné* 10 frt, *Soler Miksa* 1 frt, *Bornemisza Lászlóné* 5 frt, *Putnoki Mórné* 20 frt, *Dioszeghy Zsigmond* 5 frt, *Serki-Varga János* 50 kr., *Tóth István* 50 kr. adományoztak. Legforróbb köszönetét fejezi ki a „simoni-i olvasó egylet.“

Országos vásár Rimaszombat május 15-én. (Városi állatorvos tudósítása.) — Felhajtott szarvasmarha 2546, ló 1964 juh 5890, sertés 438, összesen 15838 darab állat. A tavaszi gazdasági munkálatok nagy részét befejezve lévén, jelentékeny felhajtás történt; azonban egyrészt az általános takarmány hiány, másrészt a kereskedők, — vevők — elmaradása miatt, a marhák árai mintegy 10—15% -kal csökkenek. Arak. Igás ökrök a minőség szerint páronként 200 frttól 360 frt-ig. Tarka és fejšs tehének darabja 60—110 frt. Egyéves üszök 20—30 frt. Felhozott szopós borjak káposkák voltak; egyrészt a helybeli és vidéki mézárások, 85 drbot pedig a budapesti kereskedők szállítottak el, drbonként 12—23 frton. Ló-vásár igen lanyha volt. Csupán néhány kettes jökker fogat talált vevőre 400—550 frton; míg a községes parasztlovak között élénk eserebre fejlődött 30—120 frtos lebonyolítással darabonként. Juhoknak alig volt kelete. Pár száz anyajuh nyiratlanul páronként 12—15 frt, mustra bírka 8—11 frt, sovány úri 6—8 frt páronként. Sertések közül makkon feljavítottak mind eladattak 20—35 frton darabonként. Tartani való egyéves süldök 10—15 frt 1 1/2 évesek darabja 20—28 frt.

Irodalom.

Pályázat. A „Pesti könyvnyomda-részvénytársaság“ (Budapest V. hold-utca 7.) pályázatot hirdet három oly műre, melyek kiváló belbecsít által méltóan fogják emelni az 1896-iki milleniumi kiállitás díszes ünnepeit.

1. *Kiállitási ünnepi nyitány.* Készítendő egy magyar stylusban irt nyitány zongorára, két kézre, vagy négy kézre és teljes zenekarra. Jutalom 200 aranykorona. Benyújtási határidő 1894. október 1-je. A pályázat eredménye 1895. január 1-én lesz kihirdetve. A nyitány és annak összes, bármely hangszerre, vagy bármely alakban eszközölhető átiratai a társaság tulajdonába mennek át és az kötelezi magát legkésőbb 1895. október 1-ig a nyitányt kinyomatni.

2. *Milleniumi Sonáta.* Készítendő egy, legalább három tételből álló sonáta zongorára, két kézre; előnyben részesül eredeti magyar stylusban irt és legalább három tételből álló eredeti magyar sonáta zongorára, két kézre, mely lehetőleg visszatrükrözi a magyar zene fejlődését a legrégebb időktől egészen a legújabb korig. Pályadíj 600 aranykorona. Benyújtási határidő 1895. január 1-je. A bírálat eredménye 1895. május 1-én lesz közzéteve. A sonáta feltétlenül a társaság tulajdonába megy át és az kötelezi magát a sonátát a pályázat eredményének kihirdetésétől számítva egy év alatt kinyomatni.

3. *Kiállitási dal.* Kívánatik egy eredeti magyar szöveggel bíró magyar műdal énekhangra, tetszés szerinti alakban, zongorakeresettel, mely dicsőíti az 1896-iki kiállitást, mint egy ezredéven át folytatott fáradságos küzdelem méltó befejezését és mint a jövőbe vetett remény első szilárd alapkövét. Pályadíj 300 aranykorona. Benyújtási határidő 1894. október 1-je. A pályázat eredménye 1895. január 1-én lesz kihirdetve. A pályadíjjal kitüntetett dal és annak összes átiratai a társaság tulajdonát fogják képezni, a mely kötelezi magát azt legkésőbb 1896. január 1-ig kinyomatni.

A pályaművek sorsa felett egy kiváló zenészeinkből álló bizottság fog dönteni; a pályadíjak a viszonylag legjobb műveknek is feltétlenül kiadatnak.

A pályamunkák a név megnevezése nélkül jelíges levéllel és idegen kézírással küldendők be. Az oly munkák, a melyek a kitűzött határidőn tul, avagy saját név alatt küldetnek be, tekintetbe nem vétetnek.

A pályázatban kizárólag magyar honpolgárok vehetnek részt. A három pályázati munka közül bármelyikre külön-külön is pályázhatni és a pályaművek alól-írott társaság irodájához küldendők be.

Remélhető, hogy a pályázat széles körökben élénk érdeklődést fog kelteni és zenészeink azon minél számsabban vesznek részt annál is inkább, mert a megjutalmazott munkán kívül a díszetben részesült művek, szerzőik kívánságára, a társaság költségén szintén kinyomatnak.

Tanügy.

Tanító egyesületi közgyűlés. A roznó-egyház-megyei róm. kath. tanító-egyesületnek *Várgede-Kishont* egyesített köre f. évi tavaszi közgyűlést e hó 25-én *Kokován* a róm. kath. iskola tantermében fogja megtartani. I. A gyűlés sorrendje: a) Reggeli 8 órakor; gyászmise az elhalt egyleti tagokért. b) Reggeli 9 órakor; magyar

isteni tisztelet Veni Sanctéval. c) Az újskola s felszerelésének megtekintése d) Szakszerű előadás „Magyar nyelvi tanítás idegen ajku iskolában”, tartja Golda Lipót ur. — II. A gyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. A Rimaszombatban tartott mult körgyűlés jegyzőkönyvének fölvasása s hitelesítésére két tagnak megválasztása. 3. „Egy-két szó Kokova nagy községről” fölolvadás. Előadó Jókóvy Emil ur. 4. A közp. bizottmány által kitűzött: a) „Mi ezélja van a nyelvtanításnak” stb. — b) „Miként hozhatók a róm. kath. tanító-egyesületnek” stb. tétélekről irt munkálatok beszédese, azoknak 1—2-nek fölolvadása s a fölolvadott dolgozatok fölött eszmeesere. 5. Bíráló bizottságba három tagnak megválasztása. 6. Mind a két pénztárnoknak 1—3 évi jelentése, tagsági és az orsz. kath. segélyalap díjak befizetése. 7. A Rozsnyón tartandó körgyűlésre kiküldendő két képviselőnek kijelölése. 8. A beérkezett hív. ügyiratok fölolvadása, tárgyalása s elintézése. 9. Jelentések és indítványok. 10. A tisztújítás megajtése. 11. Jövö körgyűlés helyének megállapítása s végre 12. A gyűlés Isten nevében bezárása. III. Közébéd. Ebéd után kirándulás a kokovai táblaüveg- és fagyapot-gyárba. Bahéry János, elnök.

Meghívás.

A gömörmezei általános tanító-egylet rimaszombati járáskö. e f. évi május hó 25-ik napján d. e. 9 órakor Likéren a gyári iskolában tartja tavaszi körgyűlését, melyre az egyleti tagok és a tanúgy barátok ezennel tisztelettel meghívattak.

A gyűlés tárgyai:

1. Próba-tanítás az elemi iskola II-ik osztályában, tartja Bodor László.

2. „A népiskolai fegyelmzés” ezimű tétel tárgyalása. Előadó: Törköly József.

3. Tárgyalása „Utasítások a nemzeti ünnepeknek a népiskolában való megtartására” ezimű tételnek. Előadó: Simkó Endre.

4. „A gömörmezei ált. tanítóegylet segélyegyesülete” alapszabály tervezetének tárgyalása.

5. Folyó ügyek.

6. Indítványok.

A közébédén résztvenni óhajtók, szíveskedjenek t. Füzesi Márton tagtárs urnál előlegesen jelentkezni.

Tiszolcz, 1893. évi május hó 11-én.

Ifj. Járossy Endre, jkőri elnök.

Piaczi árak

Rimaszombatban, 1893. évi május hó 15-én tartott orsz. vásáron:

	Métermázsánként	Hektoliterenkint
Tiszta buza	8.50—9.00	6.10—6.95
Feles buza	0.00—0.00	0.00—0.00
Rózs	6.50—7.00	5.00—5.45
Árpa	6.50—7.00	4.50—5.00
Zab	6.00—7.00	2.10—2.10
Kukoricza	5.80—6.00	4.85—5.00
Bükköny	0.00—0.00	0.00—0.00
Krumpli	0.00—0.00	1.40—1.75
Köles	10.50—11.00	8.35—9.20
Széna kötve	3.50—0.00	0.00—0.00
Takarmány szalma	1.80—0.00	0.00—0.00
Alom-szalma	1.50—0.00	0.00—0.00
Zsupszalma	2.00—0.00	0.00—0.00

Felölös szerkesztő: Dr. KÁRMÁN ZOLTÁN.

Főmunkatárs. S. SZABÓ JÓZSEF.

Magán-hirdetések.

Árverési hirdetemény.

A esizi fürdő-telep közelében fekvő s Csiz község tulajdonát képező 3690 □ öl terület folyó év **junius 15-én** reggeli 9 órakor, a község házában nyilvános árverés útján elfog adatni.

Kikiáltási ár 1200 frt, a venni szándékozók 10% bánatpénzzel ellátva tisztelettel meghívattak.

A község előljárósága.

Eladó egy teljesen felszerelt **cséplőgép**

8 lóerejű gőzgéppel, mindkettő Hornsby & Sons gyárából, kitűnő karban. — Megtudakolható és megtekinthető **Losonczon** az ottani gőzmalomban.

Kiadó lakás.

Rimaszombatban a Losonezi utca 6. szám alatti különálló udvarral bíró száraz lakás, mely öt szoba és konyhából, továbbá egy különálló két szobás kis lakásból, száraz pincze, fatartó, sertés-ól és kis konyhakertből áll, **november hó 1-ére** bérbe kiadó. — Bérleni kívánók forduljanak a tulajdonos **özvegy Vályi Lajosnéhoz** Losonezi-utca 25. szám alatti házban az emeleten.

Bérbeadó istálló.

Rimaszombatban, a **Kohári-utca 17. sz. a.** házban egy tágas, jó istálló, kocsi-szinnel együtt azonnal bérbe vehető. Értekezhetni lehet ugyanott a tulajdonos **Remenyik Sámuellel**.

Hirdetemény.

1186. szám. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **ifjabb Kovács János** lukovistyei lakos végrehajthatónak **özv. Gregorecz Jánosné szül. Babicz Zs., kisk. Gregorecz János, György és Zsuzsanna** végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tökékövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati királyi törvényszék területén lévő Lukovistye

községben fekvő, a lukovistyei 112. számú telekjegyző könyvben kisk. Gregorecz János, György és Zsuzsanna nevében álló A. 1—19. sorszám alatt foglalt 1/12 úrbéri telek és úrbéri erdő s legelőre 300 frt, a lukovistyei 136. számú telekjegyzőkönyvben özv. Gregorecz Jánosné, kisk. Gregorecz János, György és Zsuzsanna nevében álló 51/a helyrajzi szám és 13. számú házra az árverést 325 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1893. évi junius hó 15-ik** napján délelőtti 10 órakor Lukovistye községben a bíró házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis a lukovistyei 112. számú telek-jegyzőkönyvi ingatlanokra 30 frt, a lukovistyei 136. számú telekjegyzőkönyvi ingatlanra 32 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1893. évi február hó 27-én.

A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Aldorffer, kir. tvszéki bíró.

Eladó csűr, istálló és kert.

Rimaszombatban a **Kispáston** szabad kézből örök áron eladó egy jó karban levő **csűr és istáló** a hozzá tartozó **kerttel** együtt. Bővebb értesülés szerezhető a tulajdonos **özv. Zehery Gábornénál**. Rimaszombatban (Jánosi utca.)

Lakváltoztatás.

Alölírott tisztelettel hozom a nagyérdemű közönségnek valamint minden ismerősömnek tudomására, hogy az évek óta jó hírnek örvendő

férfi-szabó műhelyemet

2—*

május 1-től eddigi lakásomról a **Főtér 6. és Rózsa-utca 3-ik sz. alatti bejárattal**

özv. Löcherer Tamásné-féle házba

tettem át. — Midőn ezt köztudomásra hozni szerencsém van, kötelességet vélek teljesíteni, ha a n. é. közönségnek eddig irányomban tanusított pártfogását megköszönve, azt a jövöre nézve is kikérem.

Nálam lehet mindenféle férfi- és fin-öltözetet egy a saját kezeműből, mint a másutt vásároltból jutányos áron, a legújabb divat szerint rendelni és főtörékvésem lesz megrendelőim meglegedését kiérdemelni. — Ugyanitt férfi és női ruhagombok — saját szövetyűkből — négy különböző nagyságban szintén vásárolhatók.

Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva, — maradtam kiváló tisztelettel

Rimaszombat, 1893. május 3-án.

TOMAY ALAJOS,
férfi-szabó.

A magyar általános köszén **bánya részvénytársulat,**
Budapest, V., **bálvány-utca 8.**

ajánlja a t. cz. gőzmalmoknak, szeszgyáraknak és egyéb iparvállalatoknak, valamint eséplő-gép-tulajdonosoknak kitűnő minőségű

5—6

akna, koczka- és darabos szenét
czipenter és királdi bányáiból

legjutányosabb áron, egész kocsirakományokban, minden állomásra szállítva

Hirdetemény.

A miskolczi áru- és termény-raktárakban, az ez idei

gyapjú-vásár

beraktározással egybekötve, **1893-ik évi junius hó 7-ik** napján tartatik.

Részletes felvilágosítással készséggel szolgál

a **„Miskolczi hitelintézet”**

2—3

igazgatósága.

Miskolczon, Széchényi-utca 88. sz.